ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2021/1011

z 21. júna 2021,

ktorým sa vymenúva osobitná zástupkyňa Európskej únie pre región Sahel

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 33 a článok 31 ods. 2,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

(1) Rada 7. decembra 2015 prijala rozhodnutie (SZBP) 2015/2274 ([1]), ktorým sa pán Ángel LOSADA FERNÁNDEZ vymenúva za osobitného zástupcu Európskej únie (OZEÚ) pre región Sahel.

(2) Rada 25. júna 2018 prijala rozhodnutie (SZBP) 2018/906 ([2]), ktorým sa predlžuje platnosť mandátu pána LOSADU FERNÁNDEZA ako OZEÚ pre región Sahel. Uvedené rozhodnutie bolo naposledy zmenené rozhodnutím Rady (SZBP) 2021/283 ([3]). Platnosť mandátu OZEÚ má uplynúť 30. júna 2021.

(3) Nový OZEÚ pre región Sahel by sa mal vymenovať na obdobie 14 mesiacov.

(4) OZEÚ bude mandát vykonávať v situácii, ktorá sa môže zhoršiť a mohla by brániť dosahovaniu cieľov vonkajšej činnosti Únie uvedených v článku 21 zmluvy,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Osobitný zástupca Európskej únie

1. Pani Emanuela DEL RE sa týmto vymenúva za osobitnú zástupkyňu Európskej únie (OZEÚ) pre región Sahel od 1. júla 2021 do 31. augusta 2022. Rada môže rozhodnúť, že sa mandát OZEÚ predĺži alebo sa skončí skôr, a to na základe posúdenia Politického a bezpečnostného výboru (PBV) a na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (VP).

2. Na účely mandátu OZEÚ sa Sahel vymedzuje ako región, ktorý zahŕňa tú oblasť, ktorej hlavný geografický rámec je vymedzený v integrovanej stratégii Európskej únie pre región Sahel (ďalej len „stratégia“), prijatej v záveroch Rady zo 16. apríla 2021, konkrétne územie Burkiny Faso, Čadu, Mali, Mauritánie a Nigeru. OZEÚ podľa potreby spolupracuje aj s krajinami oblasti Čadského jazera a ostatnými krajinami a regionálnymi alebo medzinárodnými subjektmi mimo regiónu Sahel vrátane Maghrebu, západnej Afriky a Guinejského zálivu.

Článok 2

Ciele politiky

1. Mandát OZEÚ vychádza z cieľov politiky stratégie, ktorými je aktívne a prioritne prispievať k regionálnemu a medzinárodnému úsiliu o dosiahnutie trvalého mieru, bezpečnosti, stability a udržateľného rozvoja v regióne. Cieľom OZEÚ je okrem toho zvýšiť kvalitu, vplyv a viditeľnosť viacstrannej angažovanosti Únie v oblasti regiónu Sahel.

([1]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2015/2274 zo 7. decembra 2015, ktorým sa vymenúva osobitný zástupca Európskej únie pre región Sahel (Ú. v. EÚ L 322, 8.12.2015, s. 44).

([2]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2018/906 z 25. júna 2018, ktorým sa predlžuje mandát osobitného zástupcu Európskej únie pre región Sahel (Ú. v. EÚ L 161, 26.6.2018, s. 22).

([3]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/283 z 22. februára 2021, ktorým sa mení rozhodnutie (SZBP) 2018/906, ktorým sa predlžuje mandát osobitného zástupcu Európskej únie pre región Sahel (Ú. v. EÚ L 62, 23.2.2021, s. 47).

2. OZEÚ prispieva k vypracúvaniu a vykonávaniu úsilia Únie v regióne integrovaným spôsobom, a to aj v politickej oblasti, bezpečnostnej oblasti a v oblasti rozvoja, a ku koordinácii všetkých príslušných nástrojov a zainteresovaných strán, pokiaľ ide o činnosti Únie. OZEÚ prispieva k prehĺbeniu angažovanosti a koordinačného úsilia Únie v rámci vnútroštátnych, regionálnych a medzinárodných mechanizmov, konkrétne Partnerstva pre bezpečnosť a stabilitu v regióne Sahel (P3S), Sahelskej aliancie a Koalície pre Sahel ako rámca pre politickú a strategickú spoluprácu s regiónom Sahelu.

3. Činnosť OZEÚ sa vykonáva v úzkej spolupráci a koordinácii s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť, delegáciami Únie, Komisiou, členskými štátmi a ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami. Osobitný dôraz sa kladie na posilnenie a prehĺbenie partnerstva so skupinou G5 Sahel a na príspevok k medzinárodným úvahám o trvalom a predvídateľnom financovaní spoločných ozbrojených síl skupiny G5 Sahel.

Článok 3

Mandát

1. Na dosiahnutie cieľov politiky v regióne Sahel sa OZEÚ udeľuje mandát:

a) aktívne prispievať k vykonávaniu stratégie a koordinovať a ďalej rozvíjať integrovaný prístup Únie ku krízam v regióne s cieľom zlepšiť celkovú súdržnosť a efektivitu činností Únie v regióne Sahel;

b) spolupracovať, aj prostredníctvom kyvadlovej diplomacie, so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami v regióne, vládami, regionálnymi organizáciami, najmä skupinou G5 Sahel a jej spoločnými ozbrojenými silami, signatármi dohody o mieri a zmierení v Mali, ktorá je výsledkom alžírskeho procesu (ďalej len „dohoda o mieri pre Mali“), s medzinárodnými organizáciami, občianskou spoločnosťou a diaspórami a krajinami Maghrebu, Guinejského zálivu a oblasti Čadského jazera na účely podpory cieľov Únie a prispievania k lepšiemu pochopeniu úlohy Únie v regióne Sahel; V rámci skupiny G5 Sahel sa okrem iného venuje pozornosť podpore dodržiavania ľudských práv a nevojenským prvkom jej spoločných ozbrojených síl, ako je napríklad policajná zložka;

c) zastupovať a presadzovať záujmy a viditeľnosť Únie na príslušných regionálnych a medzinárodných fórach, a to aj prostredníctvom účasti vo výbore pre dohľad (Comité de Suivi) nad plnením dohody o mieri pre Mali, ako aj v iných medzinárodných procesoch relevantných pre stabilitu v regióne;

d) uľahčovať plne koordinovanú a komplexnú činnosť Únie v regióne využívajúc všetky relevantné nástroje vrátane Európskeho mierového nástroja, rozvojovej spolupráce, činností členských štátov a podpory Únie pri riadení kríz a predchádzaní konfliktom prostredníctvom vojenskej misie Európskej únie na podporu výcviku ozbrojených síl Mali (EUTM Mali), misie Európskej únie v rámci SBOP v Mali (EUCAP Sahel Mali), misie Európskej únie v rámci SBOP v Nigeri (EUCAP Sahel Niger), ako aj úsilia o stabilizáciu v rámci koalície pre Sahel, predovšetkým P3S a Sahelskej aliancie a ich príslušných sekretariátov;

e) udržiavať úzku spoluprácu s Organizáciou Spojených národov (OSN), hlavne s osobitným predstaviteľom generálneho tajomníka OSN pre západnú Afriku a región Sahel, s osobitným koordinátorom pre rozvoj v regióne Sahel, osobitným predstaviteľom generálneho tajomníka a vedúcim viacrozmernej integrovanej stabilizačnej misie OSN v Mali (MINUSMA), s Africkou úniou, najmä vysokým predstaviteľom Africkej únie pre Mali a región Sahel, so skupinou G5 Sahel, najmä s jej predsedníctvom a výkonným tajomníkom, s vysokým predstaviteľom Koalície pre Sahel, Hospodárskym spoločenstvom západoafrických štátov, Komisiou pre oblasť Čadského jazera orgánom pre región Liptako-Gurma a ďalšími významnými národnými, regionálnymi a medzinárodnými zainteresovanými stranami vrátane ďalších osobitných vyslancov pre Sahel, ako aj relevantnými orgánmi, najmä v Maghrebe, Africkom rohu, Guinejskom zálive a v oblasti Blízkeho východu;

f) pozorne sledovať a analyzovať vplyv základných príčin nestability a dlhodobé trendy v regióne, vrátane zmeny klímy, straty biodiverzity, pastierskeho spôsobu života, prístupu k prírodným zdrojom, konkrétne pôde a vode, a podávať o nich správy, ako aj podporovať udržateľní riadenie prírodných zdrojov a spoluprácu v týchto oblastiach, ktoré posilňujú stabilitu, a podporovať úsilie o obmedzenie šírenia nestability venovaním osobitnej pozornosti najzraniteľnejším regiónom z hľadiska bezpečnosti, najmä regiónom Liptako-Gourma a Čadské jazero;

g) pozorne sledovať ďalšie regionálne a cezhraničné rozmery výziev, ktorým región čelí, vrátane pandémií, terorizmu, radikalizácie, organizovanej trestnej činnosti, kybernetických hrozieb, pašovania zbraní, obchodovania s ľuďmi a pašovania, obchodovania s drogami, námornej neistoty, utečeneckých a migračných tokov a súvisiacich nezákonných finančných tokov;

h) podrobne sledovať humanitárne, politické, bezpečnostné a rozvojové dôsledky rozsiahlych utečeneckých a migračných tokov vrátane vnútorne vysídlených osôb. Zapojiť sa na požiadanie do dialógu o migrácii s relevantnými zainteresovanými stranami a v širšom zmysle prispievať k politike Únie v oblasti migrácie a utečencov s ohľadom na región, a to v súlade s politickými prioritami Únie, s cieľom naďalej podporovať plodnú spoluprácu v oblasti migrácie založenú na konštruktívnych partnerstvách nadviazaných v nedávnych rokoch;

i) v úzkej spolupráci s koordinátorom Únie pre boj proti terorizmu prispievať k ďalšiemu vykonávaniu stratégie Únie na boj proti terorizmu, ako aj príslušných záverov Rady o predchádzaní terorizmu a násilnému extrémizmu a boju proti nim. Udržiavať pravidelné politické kontakty na vysokej úrovni s krajinami regiónu, ktoré sú postihnuté terorizmom a medzinárodnou organizovanou trestnou činnosťou, a zaistiť kľúčovú úlohu Únie v rámci boja proti terorizmu a medzinárodnej organizovanej trestnej činnosti a ich základným príčinám. To zahŕňa úsilie Únie o posilnenie podpory regionálnej kapacity pre sektor bezpečnosti prostredníctvom regionalizácie misií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) a aktívnej podpory budovania regionálnych kapacít, najmä spoločných síl G5 Sahel, jej koordinácie s medzinárodnými aktérmi, ako je napríklad MINUSMA, a jej vzťahu s miestnym obyvateľstvom, v súlade s rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN (BR OSN) č. 2359 (2017) a č. 2391 (2017);

j) podrobne sledovať politické, bezpečnostné a rozvojové dôsledky humanitárnych kríz v regióne;

k) v spolupráci s OZEÚ pre ľudské práva prispievať k vykonávaniu politiky Únie v oblasti ľudských práv v regióne v súlade s akčným plánom Únie pre ľudské práva a demokraciu, usmerneniami Únie pre oblasť ľudských práv, najmä usmerneniami Únie o deťoch v ozbrojených konfliktoch, ako aj o násilí na ženách a dievčatách a o boji proti všetkým formám ich diskriminácie, politikou Únie zameranou na ženy, mier a bezpečnosť v súlade s akčným plánom Únie pre ženy, mier a bezpečnosť na obdobie 2019 – 2024, a podporovať inkluzívnosť a rodovú rovnosť v procese budovania štátu v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1325 (2000) a následnými rezolúciami o ženách, mieri a bezpečnosti vrátane rezolúcie BR OSN č. 2242 (2015) a podporovať vykonávanie BR OSN č. 2250 (2015) o mládeži, mieri, a bezpečnosti;

l) naďalej venovať osobitnú pozornosť sektoru justície ako celku a mechanizmom zodpovednosti, ktorých úlohou je bojovať proti beztrestnosti a obnoviť dôveru verejnosti v jej justičný systém. Príspevok OZEÚ zahŕňa pravidelné sledovanie vývoja v tejto oblasti a podávanie správ a vypracúvanie príslušných odporúčaní a udržiavanie pravidelných kontaktov s príslušnými orgánmi v regióne, s úradom prokurátora Medzinárodného trestného súdu, s úradom Vysokého komisára pre ľudské práva a kontakty s obhajcami ľudských práv a pozorovateľmi v regióne;

m) prostredníctvom častých kontaktov v regióne, a to aj s miestnymi aktérmi, zlepšiť informovanosť Únie, pokiaľ ide o miestne očakávania a miestne kontexty. Na základe dôkladnej a nepretržitej analýzy situácie, uľahčovať úvahy a prispievať k včasnej reakcii a strategickej a dlhodobej vízii Únie v regióne Sahel;

n) sledovať a nahlasovať dodržiavanie príslušných rezolúcií BR OSN, najmä rezolúcií BR OSN č. 2056 (2012), č. 2071 (2012), č. 2085 (2012), č. 2100 (2013), č. 2227 (2015), č. 2295 (2016), č. 2364 (2017), č. 2374 (2017), č. 2359 (2017), č. 2391 (2017), č. 2423 (2018), č. 2432 (2018), č. 2480 (2019), č. 2484 (2019), č. 2531 (2020) a č. 2541 (2020).

2. OZEÚ na účely plnenia mandátu OZEÚ okrem iného:

a) podľa potreby poskytuje poradenstvo a podáva správy o formulácii pozícií Únie na regionálnych a medzinárodných fórach s cieľom iniciatívne podporovať opatrenia založené na partnerstve a vzájomnej zodpovednosti a posilňovať integrovaný prístup Únie k regiónu Sahel;

b) prispieva k udržiavaniu prehľadu o všetkých činnostiach Únie a úzko spolupracuje so všetkými príslušnými delegáciami Únie a členskými štátmi.

Článok 4

Vykonávanie mandátu

1. OZEÚ zodpovedá za vykonávanie mandátu pod vedením VP.

2. PBV je s OZEÚ v úzkom spojení a je hlavným styčným bodom OZEÚ s Radou. PBV strategicky usmerňuje a politicky riadi činnosť OZEÚ v rámci mandátu bez toho, aby boli dotknuté právomoci VP.

3. OZEÚ svoju činnosť úzko koordinuje a spolupracuje s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a jej príslušnými útvarmi.

Článok 5

Financovanie

1. Finančná referenčná suma určená na úhradu výdavkov spojených s mandátom OZEÚ na obdobie od 1. júla 2021 do 31. augusta 2022 je 1 588 000 EUR.

2. S výdavkami sa hospodári v súlade s postupmi a pravidlami, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie.

3. Hospodárenie s výdavkami je predmetom zmluvy medzi OZEÚ a Komisiou. OZEÚ zodpovedá Komisii za všetky výdavky.

Článok 6

Vytvorenie a zloženie tímu

1. OZEÚ v rámci svojho mandátu a zodpovedajúcich finančných prostriedkov, ktoré má k dispozícii, zodpovedá za vytvorenie tímu. Tím zahŕňa odborníkov na osobitné politické otázky vyplývajúce z mandátu. OZEÚ bezodkladne informuje Radu a Komisiu o zložení svojho tímu.

2. Členské štáty, inštitúcie Únie a ESVČ môžu navrhnúť vyslanie personálu na prácu pre OZEÚ. Plat členov takto vyslaného personálu hradí príslušný členský štát, príslušná inštitúcia Únie alebo ESVČ. Na výkon práce pre OZEÚ sa tiež môžu prideliť experti, ktorých do inštitúcií Únie alebo ESVČ vyslali členské štáty. Členovia medzinárodného zmluvného personálu musia byť štátnymi príslušníkmi niektorého členského štátu.

3. Všetci členovia vyslaného personálu naďalej administratívne podliehajú vysielajúcemu členskému štátu, inštitúcii Únie alebo ESVČ a vykonávajú svoje povinnosti a konajú v záujme mandátu OZEÚ.

4. Personál OZEÚ je umiestnený spoločne s príslušnými útvarmi ESVČ alebo delegáciami Únie, aby sa zabezpečila súdržnosť a jednotnosť ich príslušných činností.

Článok 7

Výsady a imunity OZEÚ a personálu OZEÚ

Výsady, imunity a ďalšie záruky, ktoré sú potrebné na uskutočnenie a plynulý priebeh misie OZEÚ a členov personálu OZEÚ, sa podľa potreby dohodnú s hostiteľskými krajinami. Členské štáty a ESVČ poskytnú na tento účel všetku potrebnú pomoc.

Článok 8

Bezpečnosť utajovaných skutočností EÚ

OZEÚ a členovia tímu OZEÚ dodržiavajú bezpečnostné zásady a minimálne normy stanovené v rozhodnutí Rady 2013/488/EÚ ([4]).

Článok 9

Prístup k informáciám a logistická podpora

1. Členské štáty, Komisia, ESVČ a Generálny sekretariát Rady zabezpečujú, aby mala OZEÚ prístup ku všetkým relevantným informáciám.

2. Delegácie Únie v regióne a/alebo členské štáty podľa potreby poskytujú logistickú podporu v regióne.

Článok 10

Bezpečnosť

V súlade s politikou Únie týkajúcou sa bezpečnosti personálu nasadzovaného mimo Únie v operáciách podľa hlavy V zmluvy prijíma OZEÚ v súlade so svojím mandátom a v závislosti od bezpečnostnej situácie v oblasti svojej pôsobnosti všetky reálne uskutočniteľné opatrenia na zaistenie bezpečnosti všetkých členov personálu, ktorí sú pod priamym vedením OZEÚ, predovšetkým tak, že:

a) na základe usmernení ESVČ vypracuje konkrétny bezpečnostný plán zahŕňajúci konkrétne fyzické, organizačné a procedurálne bezpečnostné opatrenia pre riadenie bezpečného presunu personálu do oblasti pôsobnosti a v rámci nej, ako aj riadenie bezpečnostných incidentov a vrátane pohotovostného a evakuačného plánu misie;

b) zabezpečuje, aby boli všetci členovia personálu nasadzovaní mimo Únie poistení pre prípad zvýšeného rizika, ako si to vyžaduje situácia v oblasti pôsobnosti;

c) zabezpečuje, aby sa všetci členovia tímu OZEÚ, ktorí sa majú nasadiť mimo Únie, vrátane miestneho zmluvného personálu pred presunom do oblasti pôsobnosti alebo bezprostredne po ňom zúčastnili na primeranom bezpečnostnom výcviku podľa stupňa rizikovosti, ktorý tejto oblasti pôsobnosti pridelila ESVČ;

d) zabezpečuje vykonávanie všetkých dohodnutých odporúčaní vypracovaných na základe pravidelných posúdení bezpečnosti a predkladá VP, Rade a Komisii písomné správy o ich vykonávaní, ako aj o iných bezpečnostných otázkach v rámci pravidelných správ o pokroku a záverečnej komplexnej správy o vykonávaní mandátu.

Článok 11

Podávanie správ

OZEÚ pravidelne podáva správy VP a PBV. OZEÚ podľa potreby podáva ústne a písomné správy aj pracovným skupinám Rady. Pravidelné správy sa rozosielajú prostredníctvom siete COREU. OZEÚ môže podávať správy Rade pre zahraničné veci. V súlade s článkom 36 zmluvy sa OZEÚ môže podieľať na poskytovaní informácií Európskemu parlamentu.

([4]) Rozhodnutie Rady 2013/488/EÚ z 23. septembra 2013 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 274, 15.10.2013, s. 1).

Článok 12

Koordinácia

1. V rámci stratégie a v záujme dosiahnutia cieľov politiky Únie OZEÚ prispieva k jednotnosti, konzistentnosti a účinnosti činnosti Únie a pomáha zabezpečovať, aby všetky nástroje Únie a činnosti členských štátov pôsobili súdržne. Podľa potreby sa usiluje o nadviazanie kontaktov s členskými štátmi. Činnosť OZEÚ sa koordinuje s činnosťou delegácií Únie a s Komisiou, ako aj s činnosťou ďalších OZEÚ, ktorí pôsobia v regióne. OZEÚ pravidelne informuje delegácie Únie a misie členských štátov pôsobiace v regióne.

2. Na mieste udržiava úzke vzťahy s príslušnými vedúcimi misií členských štátov, vedúcimi delegácií Únie a vedúcimi misií v rámci SZBP. Tieto osoby vyvíjajú maximálne úsilie na pomoc OZEÚ pri vykonávaní mandátu. OZEÚ v úzkej koordinácii s príslušnými delegáciami Únie na miestnej úrovni politicky usmerňuje vedúcich misií EUCAP Sahel Niger a EUCAP Sahel Mali a veliteľa misie EUTM Mali. OZEÚ, veliteľ misie EUTM Mali a veliteľ civilnej operácie sa podľa potreby vzájomne radia. OZEÚ je tiež v spojení s inými medzinárodnými a regionálnymi aktérmi pôsobiacimi na mieste.

Článok 13

Pomoc súvisiaca s nárokmi

OZEÚ a personál OZEÚ pomáhajú pri poskytovaní informácií pri riešení všetkých nárokov a záväzkov, ktoré vyplývajú z mandátov predchádzajúcich OZEÚ pre Sahel a na tieto účely poskytujú administratívnu pomoc a prístup k príslušným spisom.

Článok 14

Preskúmanie

Vykonávanie tohto rozhodnutia a jeho súlad s inými príspevkami Únie v regióne sa pravidelne skúmajú. OZEÚ predkladá VP, Rade a Komisii pravidelné správy o pokroku a do 31. mája 2022 predloží záverečnú komplexnú správu o vykonávaní mandátu.

Článok 15

Nadobudnutie účinnosti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Luxemburgu 21. júna 2021

Za Radu
predseda
J. BORRELL FONTELLES